

Bilag 1:

Hovedbilag Rammeaftale 2023 og 2024

Udviklingsdel for det specialiserede
social- og undervisningsområde.

Styringsdel for det specialiserede
social- og undervisningsområde.

Kommunerne i region Sjælland og
Region Sjælland

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Paragrafområder i rammeaftalen for det specialiserede social- og undervisningsområde	5
Tilbud der er omfattet af Rammeaftalen	5
Allonge: Specialundervisning i Folkeskolen (jf. folkeskolelovens § 20, stk.2:)	7
Rammeaftalens udviklingsdel	8
Drøftelser i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen	10
Status Børnehus Sjælland - KKR 2023-2024	10
Udvidelse af de fysiske rammer i Børnehus Sjælland med en satellit i Roskilde.	11
Forventninger til udviklingen og fremtidigt kapacitetsbehov	12
Udvidelse af kapacitet via udvidelse af hovedafdeling i Næstved og satellit i Roskilde	12
Økonomiske oplysninger	12
Betydning for takster og relation til KKR	13
Socialtilsyn	13
Socialtilsyn Østs årsrapport 2021	14
Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger – kapacitet, belægning og fokus.	15
Tilbud som følges af Koordinationsforum	16
Kofoedsminde (Region Sjælland) – Øvrige landsdækkende tilbud	16
Undervisning og Behandling - CDH (Region Nordjylland) – Landsdækkende tilbud	17
Synscenter Refsnæs (Region Sjælland)	17
Særlige opmærksomhedspunkter - De sikrede afdelinger	17
Aftaler vedrørende Grønland og Færøerne	18
Færøerne	20
Rammeaftalens styringsdel	20
Anbefaling fra KKR Sjælland: Takstanbefaling 2023-2024	22
National Koordinationsstruktur og centrale udmeldinger	22
Rammeaftalens parter, parternes gensidige forpligtelser og fælles mål & principper.	23
Rammeaftalens parter	23
Administrative organer	23
Parternes gensidige forpligtelser	24
Overdragelse af tilbud - kommunernes overtagelse af regionale tilbud	24
Myndighedsansvar og forsyningsansvar	25
Ændring af en indgået rammeaftale	26
Fælles mål og principper	27

Indledning

Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår hvert andet år en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af kommunale og regionale tilbud jf. lov om social service samt lov om almene boliger.¹ Rammeaftalen består af en udviklingsdel (behov for tilbud, faglig udvikling og fokusområder) og en styringsdel (kapacitets- og økonomi-styringsdel).

Rammeaftale 2023-24 er en aftale mellem de 17 kommunalbestyrelser i Region Sjælland og Regionsrådet på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområde.

Det specialiserede socialområde består af områderne:

- Børn og unge
- Voksne handicappede²
- Voksne sindslidende
- Hjælpe midler
- Sikrede institutioner
- Personer med misbrug
- Herberg og forsorgshjem
- Kvindekrisecentre

Specialundervisningsområdet består af områderne:

- Specialundervisning for børn
- Specialundervisning for voksne

Rammeaftalen anvendes på følgende typer af tilbud i regionen:

- Særlige dagtilbud for børn og unge
- Særlige klubtilbud for børn og unge
- Generelt godkendte plejefamilier og generelt godkendte kommunale plejefamilier
- Opholdssteder for børn og unge
- Døgninstitutioner efter SEL § 66, nr. 6.
- Tilbud om behandling af stofmisbrugere
- Beskyttet beskæftigelse
- Aktivitets- og samværstilbud
- Botilbud, forsorgshjem og kvindekrisecentre mv.
- Hjælpe middelcentraler
- Almene ældreboliger, der ejes af en region, en kommune, en almen boligorganisation eller en selvejende institution, og som er tilvejebragt med særligt henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.
- Plejeboliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap
- Køb af specialrådgivningsydelser i tilknytning til de konkrete tilbud, der er omfattet af styringsaftalen

Kommunale tilbud, som alene anvendes af driftskommunen, indgår ikke i rammeaftalen.

¹ Jf. § 1 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (Bekendtgørelse nr. 1298 af 13/09/2020)

² Voksne udviklingshæmmede, fysiske handicappede samt mennesker med autisme og hjerneskade.

Rammeaftalen anvendes på følgende typer af specialundervisningstilbud i regionen:

- De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, der drives af regionsrådet
- Undervisningstilbud for personer med tale-, høre eller synsvanskeligheder (kommunikationscentre).
- Rådgivning og vejledning, der ydes af de regionale undervisningstilbud.

Kommunalbestyrelser og regionsråd skal i forbindelse med beskrivelsen af behovet for udvikling af eksisterende og nye indsatser, sikre indbyrdes koordinering regionerne imellem om den sikrede boform Kofoedsminde og sikrede afdelinger til unge, og sikre indbyrdes koordination mellem de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.³

Til dette formål er nedsat et tværregionalt koordinationsforum, bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hvert af de fem Kommunekontaktråd (KKR), som er ansvarlig for at udarbejde forslag til landsdækkende koordinering af de berørte områder. Hvert år udarbejdes i fællesskab mellem de fælleskommunale rammeaftalesekretariater én samlet beskrivelse af ændringer i kapacitet og efterspørgsel og udviklingstendenser inden for de af tilbuddene omfattende målgrupper. Beskrivelsen bygger på indmeldinger fra tilbuddenes driftsherrer og samtlige kommuner.

Koordinationsforum har udpeget tre tilbud, som de vurderer bør følges mere tæt:

- Kofoedsminde (Region Sjælland)
- Center for Døvblindhed og Høretab – tilbud til borgere med døvblindhed (Region Nordjylland)
- Synscenter Refsnæs

Der er i 2022 tre landsdækkende undervisningstilbud, fire landsdelsdækkende undervisningstilbud, tre øvrige landsdækkende tilbud samt otte tilbud med sikrede afdelinger. De mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud i Region Sjælland er: Kofoedsminde, Synscenter Refsnæs og Kolonien Filadelfia. De sikrede afdelinger i Region Sjælland er: Bakkegården og Stevnstortet. Oversigt over lands- & landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger er vedlagt i bilag 11 til Rammeaftalen.

Regionerne eller en eller flere kommuner skal etablere tilbud efter § 108 i lov om social service til personer som har bopæl på Færøerne eller i Grønland, som har betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og hvis behov for hjælp ikke kan dækkes gennem tilbud på Færøerne eller i Grønland⁴.

Specialundervisningen efter Folkeskolelovens § 20 stk. 2 er ikke en del af rammeaftalen jf. rammeaftalelovgivningen, men de 17 kommuner i region sjælland har valgt at koordinere de tilbud (specialskoler), hvor der er mindst 5 kommuner, der bruger tilbuddet - gennem dette eksisterende tværkommunale samarbejdsforum som styregruppen for rammeaftalen udgør og politisk koordineres i KKR. Tilbud, hvor mere end 5 kommuner bruger tilbuddet indgår i en

³ Jf. Bekendtgørelser om rammeaftaler m.v. (Bekendtgørelse nr. 1298 af 03/09/2020 og nr. 760 af 24/06/2014)

⁴ Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde nr. 1298 af 03/09/2020

allonge til rammeaftalen med aftaler tilsvarende dem som er gældende for den egentlige rammeaftale herunder udviklingsdel og styringsdel samt takstafale.

Offentlige tilbud kan kategoriseres i følgende 2 typer:

1/A: Tilbud som alene anvendes af driftskommunen (hvor driftskommunen ikke har planlagt salg af pladser til andre kommuner). Tilbudstype A indgår ikke i Rammeaftalen

2/B: Tilbud som anvendes af andre kommuner (hvor driftskommunen har indgået aftale med andre kommuner om anvendelse af tilbuddet). Tilbudstype B indgår i Rammeaftalen

Oversigt over de enkelte tilbud fremgår af bilag 4 til rammeaftalen.

Offentlige tilbud er omfattet af rammeaftalen, mens private tilbud ikke er omfattet af rammeaftalen. Kommunale tilbud, som alene anvendes af driftskommunen indgår ikke i rammeaftalen. (Kategori 1/A tilbud)

Paragrafområder i rammeaftalen for det specialiserede social- og undervisningsområde

Tilbud der er omfattet af Rammeaftalen

Det specialiserede socialområde

Rammeaftalen omfatter følgende tilbud, jf. Bekendtgørelse af den 3. september 2020 om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde.

1. Særlige dagtilbud efter § 32 i lov om social service.
2. Særlige klubtilbud efter § 36 i lov om social service.
3. Døgninstitutioner efter § 66, stk. 1, nr. 7, i lov om social service, herunder delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger.
4. Tilbud om behandling af personer med stofmisbrug efter §§ 101 og 101 a i lov om social service⁵.
5. Beskyttet beskæftigelse efter § 103 i lov om social service.
6. Aktivitets- og samværstilbud efter § 104 i lov om social service.
7. Botilbud, kvindekrisecentre og forsorgshjem m.v. efter §§ 107-110 i lov om social service.
8. Almene ældreboliger, der ejes af en region, en kommune, en almen boligorganisation eller en selvejende institution, og som er tilvejebragt med særligt henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.

⁵ Se også Sundhedsloven § 142. Kommunalbestyrelsen tilbyder personer, som ønsker at komme i stofmisbrugsbehandling efter denne lov eller efter lov om social service, en vederlagsfri lægesamtale. LBK nr 210 af 27/01/2022 <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2022/210>

9. Plejeboliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap.⁶
10. Køb af specialrådgivningsydelser i tilknytning til de konkrete tilbud, der er omfattet af rammeaftalen, jf. § 7, stk. 1, nr. 1, og
11. Regionsrådets opgave i forhold til at medvirke til at tilvejebringe hensigtsmæssige og sikre hjælpemidler, jf. lov om social service § 5, stk. 3.

Private tilbud og herunder drevet med driftsoverenskomst/driftsaftale er ikke omfattet af Rammeaftalen⁷.

Specialundervisningsområdet

Rammeaftalen omfatter regionale specialundervisningstilbud jf. Bekendtgørelse af den 24. juni 2014 om Rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud mv.

- 1) De regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud med specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand for børn og unge samt specialpædagogisk bistand for børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 3.
- 2) De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, der overtages af en kommunalbestyrelse i henhold til § 1, stk. 1 eller 2, i lov nr. 632 af 16. juni 2014 om kommunernes overtagelse af de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.
- 3) De regionale undervisningstilbud med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder (kommunikationscentre), jf. § 1, stk. 3, i Lov om specialundervisning for voksne.

Rammeaftalen anvendes derudover på følgende typer af specialundervisningstilbud i regionen:

- *Specialundervisning efter Folkeskolelovens § 20 stk. 2⁸*

Regionale og kommunale kommunikationscentre er omfattet af Rammeaftalen.

Kommunale tilbud, som alene anvendes af driftskommunen, indgår ikke i rammeaftalen.

⁶ Rammeaftalen omfatter kun plejeboliger til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Dette har været drøftet med KL.

⁷ I vejledning nr. 1 til Serviceloven, af den 28. marts 2017, fremhæves det, at private tilbud, herunder selvejende institutioner, der har indgået driftsaftale med kommunale og regionale driftsherrer, ikke indgår i Rammeaftalen.

⁸ Specialundervisningen efter Folkeskolelovens § 20 stk. 2 er ikke en del af rammeaftalen jf. rammeaftalelovgivningen, men de 17 kommuner i region Sjælland har valgt at koordinere de tilbud (specialskoler), hvor der er mindst 5 kommuner, der bruger tilbuddet - indgår i en allonge til rammeaftalen med aftaler tilsvarende dem som er gældende for den egentlige rammeaftale herunder udviklingsdel og styringsdel samt takstafteale.

Desuden skal kommunalbestyrelserne og regionsrådene i forbindelse med fastlæggelse af rammeaftalen sikre indbyrdes koordinering om de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger, og sikre indbyrdes koordinering mellem de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. Koordinering og samarbejde om udvikling og kapacitet foregår i samarbejde mellem de 5 regioner og kommunerne. Spørgsmål om udbud og efterspørgsel af pladser mv. indgår derfor også i spørgeskema til de kommunale redegørelser jf. bilag 9 og 10 til rammeaftalen

Allonge: Specialundervisning i Folkeskolen (jf. folkeskolelovens § 20, stk.2:)

Specialundervisningsområdet i folkeskolen består af:

- Specialundervisning for børn iht. Folkeskolelovens § 20, stk. 2, herunder specialskoler og klasser
- Specialundervisning for børn iht. Folkeskolelovens § 20, stk 3, herunder lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for børn og unge under 18 år⁹

Specialundervisning iht. folkeskoleloven § 20 stk. 2 er kommunernes ansvar og løses i folkeskolen. Denne specialundervisning er ikke en del af lovgivningen om rammeaftalen, hverken før eller efter ændringen af, at planlægningen og koordineringen er overgået til kommunerne.

Specialundervisningen efter Folkeskolelovens § 20 stk. 2 er ikke en del af rammeaftalen jf. rammeaftalelovgivningen, men de 17 kommuner i region Sjælland har valgt at koordinere de tilbud (specialskoler), hvor der er mindst 5 kommuner, der bruger tilbuddet- gennem dette eksisterende tværkommunale samarbejdsforum som styregruppen for rammeaftalen udgør og politisk koordineres i KKR.

Det er besluttet i KKR, at de 17 kommuner ikke skal have to styregrupper, men vælger at se det specialiserede område under et for de tilbud, som kommunerne har behov for at udvikle og koordinere kommunerne imellem, uanset om det er sociale tilbud eller specialundervisningstilbud. Dette ud fra den praktiske vinkel at det er relevant at drøfte planlægning og koordinering af alle tilbud i et fora, når det handler om de tilbud, hvor kommunerne har brug for at købe/sælge af hinanden.

Tilbud, hvor mindst 5 kommuner bruger tilbuddet skal indgå i nærværende allonge til rammeaftalen med aftaler tilsvarende dem som er gældende for den egentlige rammeaftale

⁹ "§ 20. Det påhviler kommunalbestyrelsen at sørge for undervisning i grundskolen og 10. klasse af børn og unge under 18 år, der bor eller opholder sig i kommunen, og hvis forældre ønsker dem optaget i folkeskolen, jf. § 54.

Stk. 2. Det påhviler kommunalbestyrelsen at sørge for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, jf. § 3, stk. 2, til de i stk. 1 nævnte børn og unge. Endvidere påhviler det kommunalbestyrelsen at sørge for specialpædagogisk bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

Stk. 3. Det påhviler regionsrådet at drive lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for børn og unge under 18 år, som vedkommende kommunalbestyrelse har henvist til specialundervisning ved regionsrådets foranstaltning, jf. § 21, stk. 1 og 2. Det samme gælder for børn, der henvises til specialpædagogisk bistand ved regionens undervisningstilbud, og som endnu ikke har påbegyndt skolegangen." (LBK nr 1396 af 28/09/2020)

herunder udviklingsdel og styringsdel samt takstafte. Private og selvejende tilbud er ikke omfattet af rammeaftalen og indgår dermed ikke i nærværende allonge.

Omfattede institutioner:

- Bugtskolen – Greve Kommune
- Ladegårdsskolen, Hjortholmskolen, Undløse Skole-Behandlingshjem –Holbæk Kommune
- Ellebækskolen - Køge Kommune
- Firkløverskolen – Lejre Kommune
- Nebs Møllegård, Ådalskolen, Byskovskole afd. Asgård – Ringsted kommune
- SCR Fjordskolen Lysholm og SCR Fjordskolen Hedevang – Roskilde Kommune
- Klostermarken, Rosenkilde Skole og Slagelse Heldagsskole – Slagelse Kommune
- Magnoliegården, Stevns Kommune

Rammeaftalens udviklingsdel

Kommunalbestyrelserne i regionen udarbejder en beskrivelse af behovet for indsatser og tilbud. Det skal indgå i beskrivelsen, hvorvidt der er behov for oprettelse af indsatser og tilbud, herunder udviklingsplaner for botilbud med mere end 100 pladser. Beskrivelsen udarbejdes på baggrund af et samlet overblik over tilbud, der ligger i regionen samt kommunalbestyrelsernes og regionsrådets overvejelser over sammenhængen mellem behovet for tilbud og det samlede udbud for tilbud. Regionsrådet bidrager til udviklingsstrategien for så vidt angår de tilbud, der aktuelt drives af regionen, eller som kommunalbestyrelserne påtænker at anmode regionen om at etablere. Herudover indgår konklusioner og overvejelser fra socialtilsynets seneste årsrapport samt centrale udmeldinger fra Socialstyrelsen, og konklusionerne fra kommunernes tilbagemeldinger herpå siden sidste rammeaftale, i drøftelserne om behovet for udvikling af eksisterende og nye indsatser og tilbud ¹⁰.

Følgende elementer KAN indgå i rammeaftalens udviklingsdel:

- Den faglige udvikling i tilbuddene.
- Fleksibel anvendelse af eksisterende tilbud.
- Udvikling i behovene og deraf afledte behov for tilbud.
- Kommunernes forebyggende foranstaltninger, som de har etableret eller planlægger at etablere, og som har betydning for planlægning og udvikling af tilbud som er omfattet af rammeaftalen.¹¹

For specialundervisningsområdet skal udviklingsstrategien have fokus på den faglige udvikling i de omfattede tilbud, fleksibilitet i anvendelse af tilbuddene samt behov for oprettelse af nye pladser og tilbud.

Følgende emner SKAL indgå i rammeaftalens udviklingsdel for specialundervisningsområdet:

- Faglig udvikling på baggrund af udvikling i behov det foregående år
- Mulighed for fleksibel anvendelse af eksisterende undervisningstilbud

¹⁰ Jf. § 5 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1298 af 03/09-2020)

¹¹ Jf. § 5 Stk. 3 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1298 af 03/09-2020)

- Samlet skøn over behov for regulering i antal pladser og eller undervisningstilbud

Følgende emner KAN indgå i rammeaftalens udviklingsdel for specialundervisningsområdet:

- Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet kan aftale at rammeaftalens udviklingsdel kan indeholde yderligere elementer.
- Kommunalbestyrelserne skal desuden sørge for at de relevante brugerorganisationer bliver inddraget i forbindelse med udarbejdelse af rammeaftalens udviklingsdel.

Behov for regulering i antal af pladser eller tilbud

Ifølge rammeaftalebekendtgørelsen skal der som led i beskrivelsen af behovet for udvikling af eksisterende og nye indsatser og tilbud foretages et samlet skøn over behovet for regulering i antallet af pladser eller tilbud.¹²

Hvert andet år udsendes spørgeskema om det specialiserede socialområde til kommunerne. Materialet fra kommunerne bruges til at udarbejde de kommende 2 års rammeaftale.

Spørgsmålene vedrører forventninger til ændringer i udbud og efterspørgsel på tilbud, der er omfattet af rammeaftalen jf. Bilag 4 til rammeaftalen.

Hensigten med skemaet er:

- At få tilbagemeldinger fra kommunerne på den aktuelle status på tilbud
- At få belyst sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel
- At få belyst planer og forventninger til ændringer i udbud og efterspørgsel
- At få tilbagemeldinger der kan anvendes til formulering af fokusområder
- At få informationer, der kan sammenlignes på tværs af kommunerne

Der kigges på:

- Udbud og efterspørgsel indenfor målgrupper
- Kommunernes planer for tilbud, etablering, ophør og ændringer
- Forebyggende foranstaltninger
- Kommunale tendenser

Spørgsmålene vedrører den totale aktivitet inden for det samlede målgruppeområde.

Forventninger til ændringer i udbud og efterspørgsel på tilbud, der er omfattet af rammeaftalen.

Afvielser omhandler opgaver kommunen forventer at løse internt i kommunen eller få løst af andre kommuner i regionen og/eller Region Sjælland, samt i andre regioner.

Skemaet er opdelt i:

- Sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel
- Kommunernes planer om etablering af nye tilbud eller overtagelse af regionale tilbud
- Kommunernes etablering af forebyggende foranstaltninger
- Kommunernes vurdering af tendenser på området
- Planer og forventninger til ændringer

¹² Jf. § 7 Stk. 3. i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1298 af 03/09-2020)

Balance og sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel

Behov for tilbud

Der skal i udviklingsdelen indgå et samlet skøn for behov for regulering i antallet af tilbud samt områder (fokusområder), der skal arbejdes med i det pågældende år.

Ift. behov for tilbud er det generelle billede i kommunerne er, at der på de fleste områder opleves sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel og mellem behov og tilbud/ydelser.

Der er dog områder og målgrupper, som kommunerne gør opmærksom på.

Ift. børne/ungeområdet er det særligt ift. børn/unge med psykiske vanskeligheder og svære sociale problemer samt børn/unge med multiple og sjældent forekommende funktionsnedsættelser.

Ift. voksenområdet er det særligt ift. voksne med svære sociale problemer, sjældent forekommende og multiple funktionsnedsættelser samt psykiske vanskeligheder og kognitive forstyrrelser.

Oversigt over kommunernes tilbagemeldinger er vedlagt i bilag 9 og 10

Drøftelser i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen

Ifølge rammeaftalebekendtgørelsen skal kommuner og region i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen drøfte børnehus og socialtilsyn. I forbindelse med fastlæggelse af udviklingsstrategien skal kommunalbestyrelser og regionsråd sikre indbyrdes koordination mellem de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud samt den sikrede boform Kofoedsminde og sikrede afdelinger til unge. Regionerne eller kommunerne skal etablere § 108 tilbud til personer fra Færøerne og Grønland, hvis behov for hjælp ikke kan dækkes der.¹³

I rammeaftalen indgår derfor en status ift. børnehus, Socialtilsyn, lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede institutioner samt Grønland og Færøerne, da disse områder skal drøftes og koordineres mellem kommuner og regioner.

Status Børnehus Sjælland - KKR 2023-2024

Jf. rammeaftalebekendtgørelsen skal kommuner og region i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen drøfte børnehus. Børnehus Sjælland blev oprettet den 1. oktober 2013, som en del af overgrebspakken. Næstved Kommune har siden 1. oktober 2013 drevet Børnehus

¹³ Jf. Bekendtgørelser om rammeaftaler m.v. (Bekendtgørelse nr. 1298 af 03/09/2020 og nr. 760 af 24/06/2014)

Sjælland, som er det samlende, rådgivende og undersøgende tilbud for kommuner, sygehuse og politikredse i region Sjælland.

Børnehuset Sjælland betjener alle 17 kommuner i Region Sjælland ift. alle overgrebssager for 0–18-årige. Det er lovfastsat at alle regioner skal have et Børnehus, og i Region Sjælland er det Næstved, der siden 2013 har været driftskommune for Børnehus Sjælland. Børnehuset finansieres årligt af 60 % objektiv finansiering fra medlemskommuner og 40 % finansieres via brugerbetaling, når ydelserne benyttes. Det er lovpligtigt for alle kommuner at benytte Børnehuset i overgrebssager.

Udvidelse af de fysiske rammer i Børnehus Sjælland med en satellit i Roskilde.

Udvidelse af de fysiske rammer for Børnehus Sjælland er en nødvendighed grundet øgede sagstal ind over en årrække. En del af Børnehusets nuværende kapacitet i Næstved er pavilloner, der er opstillet på baggrund af dispensationer, og denne kapacitet skal nedtages i de kommende år. Set i forhold til antal sager, geografisk dækningsområde og rekrutteringsudfordringer har Næstved byråd godkendt, at kapacitetsudvidelse af Børnehus Sjælland sker via etablering af en satellit i Roskilde.

Børnehuset Sjælland betjener alle 17 kommuner i Region Sjælland ift. alle overgrebssager for 0–18-årige. Det er lovfastsat at alle regioner skal have et Børnehus, og i Region Sjælland er det Næstved, der siden 2013 har været driftskommune for Børnehus Sjælland. Børnehuset finansieres årligt af 60 % objektiv finansiering fra medlemskommuner og 40 % finansieres via brugerbetaling, når ydelserne benyttes. Det er lovpligtigt for alle kommuner at benytte Børnehuset i overgrebssager.

Siden Børnehus Sjælland blev opstartet i 2013, har der været en støt stigende brug af Børnehuset blandt kommunerne i Region Sjælland. I 2014 var der cirka 100 sager i børnehuset. Dette er steget til cirka 330 sager i børnehuset i 2020. Antallet af videoafhøringer (politiets afhøringer, der foregår i samarbejde med børnehuset) er steget fra cirka 230 i 2014 til cirka 630 i 2020. Disse stigninger vurderes at være et udtryk for, at kommunerne siden oprettelsen af børnehusene i 2013 løbende er blevet mere opmærksomme på at benytte børnehusene, og der deraf er en professionalisering og opprioritering af korrekt håndtering af overgrebssager.

De fysiske rammer i Børnehus Sjælland har som følge af den massive tilgang af sager i disse år været udfordret. Som midlertidig løsning blev der i 2017 opsat en række pavilloner, hvor de faglige medarbejdere, psykologer og socialrådgivere kunne overflyttes til sammen med administrationen. Disse pavilloner er opsat på dispensation og måtte kun benyttes i en 5-årig periode. Politiets videoafhøringsfaciliteter blev, ved en mindre ombygning i de oprindelige lokaler på Troensevej 10, udvidet til to videoafhøringsrum med tilhørende to familieopholdsrum, ligesom der blev etableret et antal terapi- og samtalerum til brug for udredningssamtaler, krisesamtaler med mere.

Den midlertidige løsning har nu været en realitet i snart 5 år, og den fysiske kapacitet er fortsat kraftigt udfordret. Udfordringen vedbliver med at være aktuell, idet sagstal i Børnehus Sjælland fortsat er på et stabilt højt niveau, med en tendens til at stige yderligere. I de kommende år vil der være et øget fokus fra både Socialministeriet, Socialstyrelsen og Børnehus sjælland på at kontakte kommuner, hvis sagstal ligger lavere end det forventede, i

forhold til antallet af videoafhøringer og landsgennemsnit for antal børnehussager pr. 1.000 børn.

Forventninger til udviklingen og fremtidigt kapacitetsbehov

Børnehus Sjælland imødeser en fortsat stigning i antallet af påbegyndte børnehus sager i de kommende år. Det bemærkes, at det er forbundet med en vis usikkerhed at forudsige antallet af sager i børnehuset i de kommende år. Men selv med en forsigtig tilgang, er det vurderingen, at antallet af sager vil have en jævn stigning på anslået 10% årligt over de kommende 3-4 år. Dermed vil en prognose for antallet af sager frem mod 2025 ramme op imod 500 sager.

Det forventes tillige at antallet af gennemførte videoafhøringer vil stige ud over de 10% årligt, ligesom børnehusets øvrige aktiviteter vil stige tilsvarende. Det er dertil erfaringen fra Region Syddanmark, hvor Odense er driftskommune, at der skete en stigning i brug af børnehuset ved etablering af satellitter, i deres tilfælde i Esbjerg og sidenhen i Aabenraa.

Udvidelse af kapacitet via udvidelse af hovedafdeling i Næstved og satellit i Roskilde

Midt- og Vestsjællands politi har i alle årene argumenteret for etablering af en satellit i Roskilde, da politiet har været af den opfattelse at det, både for politiet og for børn og pårørende, er en urimelig lang transporttid til Børnehus Sjælland i Næstved.

Børnehus Sjælland og Næstved Kommune har i de første år efter etableringen af Børnehus Sjælland vurderet, at det faglige højt specialiserede arbejde, der forventedes af et børnehus, var for skrøbeligt med det antal sager, der kom fra kommunerne på daværende tidspunkt, til at Børnehus Sjælland kunne tåle at blive delt i to.

Dette argument skønnes ikke længere at være til stede, da de nuværende sagstal uden problemer kan opretholde et højt specialiseret niveau, såfremt det besluttes, at der etableres en satellit. Derudover vurderes etableringen af en satellit i Roskilde at være en forudsætning for at kunne rekruttere den særligt kvalificerede arbejdskraft, der er brug for, som følge af at arbejdskraft-oplandet udvides markant mod København. I 2022 har udfordringen med at tiltrække den højt kvalificerede arbejdskraft til Børnehus Sjælland været mere markant end tidligere.

Kapacitetsudvidelse med en satellit i Roskilde vil betyde at:

- Det oprindelige Børnehus i Næstved skal have fysisk kapacitet som svarer til antallet af børnehussager i den sydlige del af regionen (politikreds opdelt), samt politiets behov i forbindelse med videoafhøringer (fortsat 2 videorum m.v.)
- Der etableres en satellit i Roskilde, som har fysisk kapacitet svarende til antallet af børnehussager i den nordlige del af regionen (politikreds opdelt), samt politiets behov i forbindelse med videoafhøringer.

Økonomiske oplysninger

Børnehus Sjællands ledelse har i samarbejde med center for ejendomme undersøgt markedet for passende kontorfaciliteter i Roskilde. De peger på lejemål beliggende Ringstedvej 22 i et lejemål på 1.149 kvadratmeter. Lejemålet vil skulle ombygges for at matche Børnehuset behov. Det er forventningen, at udlejer foretager størstedelen af denne ombygning, og at

omkostningen til dette tillægges lejemålet over en 10-årig periode. Det er muligt, at børnehuset kan bidrage til en mindre del af ombygningen via direkte tilskud fra justitsministeriet til at opbygge og indrette videoafhøringslokaler og monitorrum.

En række af de midlertidige pavilloner tages ved denne løsning ud af drift og udgifter til leje af disse til Næstved Kommune udgår derfor af børnehusets budget. Omkostninger til pavilloner udgør cirka 1.700 kr. pr kvadratmeter årligt eksklusiv forbrug. Disse pavilloner udgør cirka 300 kvadratmeter.

Den samlede effekt af at pavilloner skal tages ud af brug, og det påtænkte lejemål indgås, medfører en kvadratmeterudvidelse på cirka 800 kvadratmeter netto for Børnehus Sjælland. Ift. rammerne for Børnehus Sjælland i Næstved, udgør de cirka 410 kvadratmeter, når alle pavilloner er nedtaget. Når alle pavilloner er nedtaget, er der behov for at have faciliteter i Næstved, der omtrent modsvarer kapacitetsbehovet i Roskildesatellit, hvilket er et behov på cirka 1.100 kvadratmeter. Det skal bemærkes, at forslaget om en satellit i Roskilde udskyder et akut behov for at udvide med cirka 250 kvadratmeter i Næstved, i tilgift til at der skulle være fundet erstatning for de cirka 300 kvadratmeter pavillon, som skal nedtages nu og de kommende år.

Betydning for takster og relation til KKR

Det er beregnet, at den foreslåede løsning på kort sigt vil medføre en væsentlig stigning i sagstaksten og kommunernes objektive finansiering. Objektiv finansiering forventes at stige med cirka 29 % og sagstaksten med cirka 19 %. Disse stigninger skyldes primært udgifter til øget fysisk kapacitet, dels oprettelse af dobbeltfunktioner i mindre omfang (herunder afdelingsleder til satellit i Roskilde, reception på to lokationer, administrativt personale mm.). Ift. afdelingsleder skal bemærkes, at udviklingen i sagstal og belastningen på ledelsen vurderes at medføre behov for øget ledelses- og administrativ kapacitet i nær fremtid, uagtet om der etableres satellit i Roskilde. Den væsentlige stigning i takst og objektiv finansiering kan potentielt falde i efterfølgende år, såfremt sagstallet fortsætter med at stige, da dette vil reducere omkostningen pr. sag.

Socialtilsyn

Jf. Rammaaftalebekendtgørelsen skal kommuner og region i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen drøfte Socialtilsyn.

I forbindelse med rammeaftalen skal drøftes finansieringen af socialtilsynet. Taksterne for Socialtilsyn Øst er drøftet i KKR i foråret 2017 og det er besluttet at taksterne bringes ned på niveau med de andre socialtilsyns takster i 2019 og allerede fra 2018 at reducere omkostningerne/taksterne.

Lov om Socialtilsyn trådte i kraft den 1. januar 2014. Socialtilsynet udarbejder en årsrapport om tilbuddenes kvalitet, som skal sendes til sekretariatet for rammeaftalen og socialstyrelsen senest den 1. juli året efter det kalenderår rapporten vedrører.

Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet.

Socialtilsyn Østs årsrapport 2021

Socialtilsynet udarbejder en årsrapport om tilbuddenes kvalitet, som skal sendes til sekretariatet for rammeaftalen og socialstyrelsen senest den 1. juli året efter det kalenderår rapporten vedrører. Årsrapporten beskriver Socialtilsyn Østs erfaringer med tilbuddenes og plejefamiliernes faglige og organisatoriske kvalitet på udvalgte fokuspunkter. Socialtilsynets kvantitative virke beskrives ligeledes. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det specialiserede sociale område og det almene ældreboligområde, som indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet.

Socialtilsyn Øst aflagde i 2021 i alt 2.146 tilsynsbesøg hos de 389 sociale tilbud og 1.098 plejefamilier, som Socialtilsyn Øst havde i 2021-opgaveporteføljen. Alle plejefamilier, tilbud og afdelinger har minimum fået et besøg som foreskrives i lov om socialtilsyn.

I 2021 havde socialtilsynet særligt fokus på, væsentlige ændringer af tilbuddets og plejefamiliens godkendelse samt godkendelse af nye plejefamilier i Socialtilsyn Øst. Derudover blev kvantitative data om godkendte plejefamilier 2020 og 2021 præsenteret. Udviklingen i plejefamilierne der blev godkendt i 2020 og 2021, vil blive analyseret i årsrapporten 2023, hvor familierne vil have haft deres virke i 3-4 år.

Derudover har Socialtilsyn Øst blandt andet truffet følgende antal afgørelser, ansøgninger mm.:

- Ny-godkendt 67 plejefamilier og 15 sociale tilbud
- Truffet 24 afgørelser med vilkår der indeholdt 25 vilkår
- Truffet 3 afgørelser om påbud der indeholdt 9 påbud
- Truffet 3 afgørelse om skærpet tilsyn der indeholdt 12 påbud
- Truffet 25 afgørelse om tilbagekaldelse af godkendelsen
- Modtaget 299 ansøgninger vedrørende væsentlige ændringer – 110 på tilbudsområdet og 189 på plejefamilieområdet
- Modtaget 162 anmodninger om aktindsigt, disse er behandlet efter henholdsvis forvaltningslovens- og offentlighedslovens regler.
- Modtaget og behandlet 257 henvendelser om bekymrende forhold – whistleblowordningen.

Tilsynsopgaverne i 2021 blev udført af 70 medarbejdere – 50 tilsynskonsulenter, 16 stabsmedarbejdere og 4 ledere.

Der er et fald på 1,4 % i antal godkendte pladser på plejefamilieområdet i forhold til 2020. Antallet af antal ledige plader er på niveau med antallet i 2020.

Den samlede vurdering er, at ønsket fra regeringens side om et kvalitetsløft på det specialiserede sociale område, er i en fortsat positiv udvikling, og at samarbejdsrelationerne mellem socialtilsynet, tilbuddene og kommunerne styrkes blandt andet ved kontinuerlig dialog. Mere specifikt kan det konkluderes:

- At de sociale tilbud og plejefamilierne vedrørende de udvalgte fokuspunkter har en generel høj kvalitet.
- At antallet af godkendte plejefamilier i 2021 er fortsat svagt stigende.
- At kvalitetsmodellen fortsat har skabt en øget bevidsthed om selve opgaven med at være plejefamilie, i forhold til fagligheden og hvilke gensidige forventninger/krav, der er mellem plejefamilien og anbringende kommune.

- At plejefamilierne kan blive mere bevidste om og tage ansvar for deres kompetenceudvikling.
- At plejefamilierne i almen, forstærket og specialiseret typologi i vid udstrækning formår at sikre udvikling og trivsel for plejebørn med et støttebehov svarende til typologien.
- At tilbuddene kan blive endnu bedre til at inddrage børnene/de unge i forhold til at udarbejde individuelle mål i forhold til at understøtte udvikling af barnets/den unges kompetencer til at indgå i sociale relationer og leve et så selvstændigt liv som muligt.

På baggrund af det Socialtilsyn Øst har set i 2021, anbefaler de:

- At kommunernes fokus på at rekruttere plejefamilier fastholdes og udbygges, så antallet af ny-godkendte plejefamilier, aktive plejefamilier og antal pladser kan være fortsat stigende.
- At der er opmærksomhed på handleplaner med opdaterede og konkrete mål for barnets udvikling og trivsel, og at dette sikres af anbringende kommune og efterspørges af plejefamilierne.
- At der er opmærksomhed på løbende kompetenceudvikling og at vejledning, supervision og efteruddannelse sikres af anbringende kommune og efterspørges af plejefamilierne i overensstemmelse med plejeopgavens omfang.
- At der er opmærksomhed på og bevidsthed om den enkelte plejefamilies ressourcer og begrænsninger inden for typologien og at anbringende kommune løbende og i forbindelse med visitation indgår i dialog med plejefamilierne om rækkevidden af deres godkendelse.
- At de sociale tilbud fortsætter arbejdet med at udvikle deres praksis med at inddrage børnene/de unge i forhold til at udarbejde individuelle mål for at understøtte udvikling af barnets/den unges kompetencer til at indgå i sociale relationer og leve et så selvstændigt liv som muligt.
- At sociale tilbud, plejefamilier og anbringende kommuner i fællesskab har opmærksomhed på, at der indgår specifikke mål vedrørende uddannelse og beskæftigelse i handleplanerne, således at der sikres et fortsat fokus på anbringende kommuners rolle i koordinering af forhold vedrørende anbragte børn og unges skolegang og uddannelse.
- At kommunerne har opmærksomhed på sociale tilbuds og plejefamiliers oplevelse af kvaliteten af sagsbehandlingen og samarbejdet i forbindelse med, at den anbragte unge nærmer sig de 18 år.

Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger – kapacitet, belægning og fokus.

I forbindelse med udarbejdelsen af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen på det specialiserede social- og undervisningsområde har kommunerne ansvaret for at sikre indbyrdes koordination mellem regionerne i forhold til de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger samt den sikrede boform Kofoedsminde.

Den indbyrdes koordinering mellem kommunerne af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og de sikrede afdelinger sikres løbende. Til dette formål er nedsat et koordinationsforum bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hvert af de fem Kommunekontaktråd (KKR).

For at tilvejebringe den nødvendige information vedrørende de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud og sikrede afdelinger, der skal danne grundlag for koordinationen af disse tilbud på tværs af de fem regioner, har de administrative styregrupper i hvert af de fem KKR'er ansvar for følgende:

- At følge udviklingen for de tilbud, der er beliggende i egen region og bringe opmærksomhedspunkter op i Koordinationsforum. Opmærksomhedspunkter kan være: Ændringer i efterspørgsel, lav belægningsprocent, ændringer i målgruppens størrelse, behov e.l.
- At bringe det op i Koordinationsforum såfremt der er udsigt til væsentlige ændringer i kapacitet og/eller behov
- At tilvejebringe den nødvendige information vedrørende de lands- og landsdelsdækkende tilbud og de sikrede afdelinger beliggende i egen region, der skal danne grundlag for koordinationen af disse tilbud på tværs af de fem regioner

Der er i 2022 tre *landsdækkende* undervisningstilbud, fire *landsdelsdækkende* undervisningstilbud, tre *øvrige landsdækkende* tilbud samt otte tilbud med *sikrede afdelinger*.

Nedenfor er kort opsummeret de overordnede hovedtendenser omkring kapacitet og belægning samt kommunernes behov for og oplevelse af disse typer af tilbud. Tilbuddenes udvikling i forhold til kapacitet, belægning og tendenser er nærmere beskrevet i bilag 11.

Sammenhæng mellem kapacitet og belægning

Den overordnede konklusion er, at der er en god sammenhæng mellem kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud og generelt har belægningen været stabil i 2021. I forhold til de sikrede afdelinger konkluderes det, at der *kan* være udfordringer med kapaciteten, og at dette skal undersøges nærmere i samarbejde mellem kommunerne og Danske Regioner.

Tilbud som følges af Koordinationsforum

Koordinationsforum har udpeget tre tilbud, som de følger:

- Kofoedsminde (Region Sjælland)
- Undervisning og Behandling – CDH – tilbud til borgere med døvblindhed (Region Nordjylland)
- Synscenter Refsnæs (Region Sjælland)

Kofoedsminde (Region Sjælland) – Øvrige landsdækkende tilbud

Den sikrede boform Kofoedsminde for domfældte udviklingshæmmede finansieres via fuld objektiv finansiering af de sikrede pladser, og har længe været fulgt tæt af Koordinationsforum. Region Sjælland driver Kofoedsminde på vegne af Lolland Kommune, der ifølge lovgivningen har forsyningsforpligtelsen over for målgruppen. Pladstallet er øget fra 47 pladser i 2017 til 67 pladser i 2021. Tiltag til at minimere antallet af borgere, der visiteres til Kofoedsminde har ikke haft den ønskede effekt, hvorfor tilbuddet stadig oplever en stor efterspørgsel efter pladser.

Efterspørgslen efter pladser på Kofoedsminde er samlet set så omfattende, at det ikke er muligt at håndtere belægningen på den eksisterende matrikel på Kofoedsminde i Rødbyhavn. Der er derfor oprettet to satellitafdelinger beliggende på den sikrede børne- og ungeinstitution

Stevnsfortet med i alt 14 sikrede pladser. Driften er adskilt fra Stevnsfortet. I 2022 er der 81 sikrede pladser til målgruppen domfældte udviklingshæmmede.

Social- og Indenrigsministeriet har nedsat en arbejdsgruppe omkring Kofoedsminde, der skal undersøge og komme med mulige løsningsmodeller. Hensigten er at lave et beslutningsgrundlag for Folketinget. Der er afholdt møder mellem ministeriet, kommunerne og Socialstyrelsen mhp. den Centrale Udmelding om Udviklingshæmmede med dom fra 2019. Social- og Indenrigsministeren har desuden igangsat en evaluering af det specialiserede socialområde.

Undervisning og Behandling - CDH (Region Nordjylland) – Landsdækkende tilbud

Undervisning og Behandling – CDH leverer en landsdækkende undervisningsydelse for målgruppen af børn og unge med døvblindhed, der er omfattet af den nationale koordinationsstruktur.

CHD oplever for andet år i træk en stigning i efterspørgslen på pladser, og der forventes i 2022 at være en efterspørgsel på otte pladser. En vedvarende strategisk indsats for området ses som den forklarende årsag til den stigende efterspørgsel. Indsatsen har været tilrettelagt i et samarbejde mellem Den Administrative Styregruppe i Nordjylland og KL's Koordinationsforum. Der er fortsat behov for fokus på området med henblik på at bevare den faglige og økonomiske bæredygtighed.

Synscenter Refsnæs (Region Sjælland)

Region Sjælland har i en lang årrække tilpasset kapaciteten på bo- og skoleområdet på Synscenter Refsnæs, som følge af vigende belægning. I 2021 er fundet et stabilt niveau, så der er i 2022 budgetteret med et uændret aktivitetsniveau. På botilbudsområdet er driften stabiliseret gennem etablering af § 108-pladser, der er ramme om tilbud til unge, der har et synshandicap som del af en multipel funktionsnedsættelse. Synscenter Refsnæs' målgruppe indgår som en af de pilotmålgrupper, der indgår i ministeriets arbejde med evalueringen af det specialiserede socialområde. KL's Koordinationsforum godkendte den 29. april 2021 at afvente evalueringen af det specialiserede socialområde.

Særlige opmærksomhedspunkter - De sikrede afdelinger

Kapaciteten på de sikrede afdelinger ser endnu ud til at være under pres. Tre ud af de otte almindeligt sikrede afdelinger har en belægning på over 100 %, mens de resterende sikrede afdelinger har en belægning over 90 %. Belægningen på de enkelte sikrede afdelinger kan variere kraftigt hen over året, og derfor kan den årlige belægningsprocent ikke alene anvendes til at konkludere, om der er kapacitetsudfordringer. Danske Regioner har udarbejdet en analyse af kapaciteten på de sikrede institutioner, og på baggrund af en henvendelse fra Danske Regioner til de administrative styregrupper vedrørende presset på de sikrede institutioner i december 2021, gav de fem administrative styregrupper tilsagn til, at regionerne indledte arbejdet med at åbne fem ekstra pladser på Sjælland samt at to flekspladser i Nordjylland og en fleksplads på Fyn blev permanentgjort. Samtidig opretholdes tre flekspladser i Østdanmark. Flexpladser aktiveres kun, hvis der ikke er øvrige ledige pladser, og kun til retslige anbringelser. Der er et ønske om, at etableringen af pladserne evalueres igen om et til to år. Herudover drøfter Koordinationsforum yderligere initiativer på området.

Aftaler vedrørende Grønland og Færøerne

Afsnittet om Grønland og Færøerne beskriver varetagelsen af de forpligtigelser Region Sjælland har i henhold til den gældende rammeaftalebekendtgørelse BEK nr 1298 af 03/09/2020.

Region Sjælland har en særlig forpligtelse over for Grønland og Færøerne og fastlægger behov/forventet forbrug af pladser og koordinerer antallet af pladser mellem regionerne. Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender, Grønlands Selvstyre, har i løbet af 2016 hjemtaget de opgaver som varetages af Departementets afdeling i Grønlands repræsentation i Danmark, der er lukket ultimo 2016.

Region Sjælland har en særlig forpligtelse over for Grønland og Færøerne. Forpligtelsen er historisk og betinget af at Grønland siden midten af 1950'erne sendte udviklingshæmmede borgere til Vestsjællands Amt.

Region Sjællands særlige forpligtelse fremgår af bekendtgørelse om rammeaftaler mv. §9, stk.2: *" Det påhviler regionerne eller en eller flere kommuner at etablere tilbud efter § 108 i lov om social service, til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, som har bopæl på Færøerne eller i Grønland, og hvis behov for hjælp ikke kan dækkes gennem tilbud på Færøerne eller i Grønland.*

Grønland og Færøerne er ikke parter i Rammeaftalen, men i henhold til bekendtgørelsen fastlægger Region Sjælland *"behovet for og forventet forbrug af pladser fordelt på målgrupper efter forhandling med Departementet for Sociale Anliggender, Familier og Justitsområdet i Grønland og Almannastovan på Færøerne og koordinerer antallet af pladser regionerne imellem"*¹⁴

Fastlæggelse af behov og forventet forbrug - Regionens forpligtelser

Region Sjælland har i henhold til bekendtgørelsen forpligtelsen til at fastlægge behovet for tilbud og forventet forbrug af pladser til personer med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne efter forhandling med Departementet for Sociale Anliggender, Familier og Justitsområdet i Grønland og Almannastovan på Færøerne og koordinerer antallet af pladser regionerne imellem.

Region Sjælland fastlægger behovet for pladser med baggrund i konkrete henvendelser fra de nordatlantiske myndigheder. Behov for pladser koordineres som led i det det almindelige rammeaftalearbejde. Regionen koordinerer endvidere antallet af pladser med de øvrige regioner.

Forsyning med pladser – tværgående forpligtelse for driftsherre i Region Sjælland

Alle rammeaftalens parter er forpligtet på forsyning af pladser til borgere fra Grønland og Færøerne med vidtgående handicap, der er visiteret til ophold i Danmark.

Borgere fra Grønland har jf. den historiske tilknytning til Vestsjælland Amt overvejende ophold i botilbud i Slagelse, Kalundborg, Holbæk og Odsherred. Det er aftalt at de fire kommuner i

¹⁴ Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde, af 3. september 2020.

samarbejde intensiverer og koordinerer indsatsen for at skabe de bedst mulige levevilkår for udviklingshæmmede borgere fra Grønland i respekt for deres kulturelle baggrund.

Andre driftsherrer i Region Sjælland har også anbragte borgere fra Grønland i botilbud.

Forsyningsforpligtelsen overfor grønlandske og færøske borgere vedrører i henhold til bekendtgørelsen for rammeaftalen tilbud efter § 108 i lov om social service.

Efterhånden som flere kommuner har omlagt § 108-pladser enten til § 107 eller til boliger efter almenboligloven med bistand efter § 85 i lov om social service, er det vanskeligt for rammeaftalens parter at opfylde forsyningsforpligtelsen, som den er beskrevet. Det er aftalt mellem rammeaftalens parter at henstille til Social- og Indenrigsministeriet at give mulighed for at opfylde forsyningsforpligtelsen også med tilbud efter de nævnte paragraffer.

Som led i rammeaftalearbejdet er rettet henvendelse til Social- og Indenrigsministeriet med henstilling om at give mulighed for at opfylde forsyningsforpligtelsen med botilbud efter § 107 i serviceloven og boliger efter almenboligloven med hjælp og støtte efter §§ 83 og 85.

Anbringelser af grønlandske borgere i tilbud i Danmark

Såfremt en grønlandsk kommune beslutter at anbringe en borger i et botilbud i regionen, og dette er godkendt af Departementet for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen i Grønland, sker anbringelse både for så vidt vilkår for ophold som betaling efter de samme regler, som også gælder for danske kommuners køb af pladser, herunder reglerne for sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar som på det øvrige specialiserede socialområde¹⁵

I Region Sjælland fastlægges de konkrete aftaler for køb af pladser i standardiserede kontrakter på henholdsvis børne- og voksenområdet. Med det formål også i forhold til de grønlandske borgere at sikre et så tydeligt aftalegrundlag, gør kommunerne i Region Sjælland det obligatorisk at anvende en kontrakt, der er udformet, så de særlige forhold der gælder ved anbringelse af grønlandske borgere bliver beskrevet.

I kontrakterne fastlægges vilkår for ferie- og besøgsrejser for borgere fra Grønland, der har ophold i Danmark. De danske botilbud stiller medarbejdere til rådighed som ledsagere for de grønlandske borgere ved ferie- og besøgsrejser til/i Grønland. De grønlandske kommuner betaler udgifterne for ledsagende medarbejdere og refunderer botilbuddenes vikar- eller lønudgifter efter ansøgning. For deltidsansatte medarbejdere refunderes tillige udgifter svarende til fuldtidsansættelse i rejseperioden.

Ligeledes fastlægges vilkår i tilfælde, hvor en grønlandsk myndighed ønsker at benytte forskellige former for konsulentbistand fx ved udredning af en borger. Den grønlandske myndighed, der rekvirerer konsulentbistanden afholder udgiften.

¹⁵ Lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service

Hjemtagelser

Såfremt en grønlandsk kommune beslutter at hjemtage en større gruppe borgere fra botilbud i Region Sjælland, tilbyder driftsherrerne for de berørte tilbud i fællesskab den fornødne faglige og personalemæssige bistand for at opnå en vellykket hjemtagning. Den grønlandske kommune afholder udgifterne forbundet med denne bistand.

Aftaler vedr. studieophold og udveksling/udlån af personale

Institutioner i Grønland har mulighed for at sende personale på studieophold på bosteder i Region Sjælland. Den grønlandske myndighed, der rekvirerer studieophold, afholder udgiften efter konkret aftale. Tilsvarende kan der mellem grønlandske kommuner og kommuner i Region Sjælland indgå aftale om udveksling/udlån af personale. Udgifter afholdes ligeledes efter konkret aftale.

Færøerne

Det påhviler regionerne eller en eller flere kommuner, at etablere tilbud efter § 108 til personer, med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, som har bopæl på Færøerne, og hvis behov for hjælp ikke kan dækkes gennem tilbud på Færøerne. Samtlige regioner er forpligtet til at forbeholde et antal pladser til personer fra Færøerne i rammeaftalerne.

Det påhviler Region Sjælland at varetage den koordinering, som de færøske borgeres adgang til pladser efter § 108 forudsætter.

Rammeaftalens styringsdel

Med henblik på styring af økonomi- og kapacitetsudvikling skal rammeaftalen indeholde en vurdering af og beskrivelse af økonomi og kapacitet for tilbud der omfatter de kommunale og regionale tilbud som ligger i regionen og som anvendes af flere kommuner end driftskommunen¹⁶.

Rammeaftalen er en aftale mellem de 17 kommunalbestyrelser i Region Sjælland og Regionsrådet. Rammeaftalens styringsdel lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen for de to år, som rammeaftalen vedrører, samt indeholder takster og principper for omkostningsberegning og betalingsmodeller. Rammeaftalen skal godkendes i de enkelte kommunalbestyrelser og Regionsrådet senest den 1. december

Rammeaftalens styringsdel omfatter det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet samt allonge om specialundervisning i folkeskolen.

Som udgangspunkt er alle tilbud, der anvendes af andre kommuner end driftsherrens kommune omfattet af rammeaftalen. Det samme gælder regionale tilbud, der som følge af regionens status som udelukkende driftsherre, altid vil indeholde tilbud, der sælges til andre parter. Offentlige tilbud er omfattet af rammeaftalen, mens private tilbud ikke er omfattet af

¹⁶ Jf. § 7 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK 1298 af 03/09-2020)

rammeaftalen. Kommunale tilbud, som alene anvendes af driftskommunen indgår ikke i rammeaftalen. Tilbud defineres som organisatorisk enhed dvs. på institutionsniveau. Oversigt over de enkelte tilbud sker ved henvendelse til kommunerne og Regionen, og disse er vedlagt rammeaftalen i bilag 4. Oversigt over de enkelte tilbud fremgår af bilag 4 til rammeaftalen.

Formålet med styringsdelen er at øge bevidstheden om og stillingtagen til de styringsmæssige konsekvenser af, at kommunerne på alle områder som benyttes af en eller flere kommuner/Regionen er afhængige af at købe og sælge pladser på tilbud på tværs af kommunerne.

I Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde, nr. 1298 af 3. september 2020 er det præciseret, hvad rammeaftalens styringsdel skal indeholde:

- 1) Angivelse af hvilke konkrete tilbud der er omfattet af styringsaftalen.
- 2) Aftaler om udviklingen i taksterne for tilbud omfattet af aftalen.
- 3) Aftaler om prisstrukturen for de omfattede tilbud.
- 4) Aftaler om oprettelse og lukning af tilbud og pladser.
- 5) Aftaler om principper for evt. indregning af driftsherrens udgifter ved oprettelse og lukning af tilbud aftalt i rammeaftaleregion.
- 6) Aftaler om frister for afregning for brug af tilbud.
- 7) Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud og fastlæggelse af, i hvilket omfang overtagne tilbud skal stå til rådighed for de øvrige kommuner.

Omkostninger på social- og specialundervisningsområdet finansieres fuldt ud af kommunerne, bortset fra visse særlige administrative opgaver og specialrådgivningsydelser, som regionen og VISO har indgået kontrakt om.

Med rammeaftalens styringsdel træffes beslutning om takster for de tilbud, der er omfattet af rammeaftalen samt en række overordnede principper for omkostningsberegning og betalingsmodeller. Alle takster for institutioner omfattet af denne styringsdel beregnes efter samme principper.

Rammeaftaleparterne og KL har i fællesskab udarbejdet standardkontrakter på det specialiserede voksenområde. Kontrakterne er endvidere udarbejdet i dialog med Selveje Danmark, LOS og Dansk Erhverv. KL anbefaler, at kontrakten anvendes i forbindelse med alle nye køb på det specialiserede voksenområde både mellem kommuner og mellem kommuner og regioner og private tilbud. Formålet med standardkontrakten er at skabe et sikkert, genkendeligt og juridisk bindende grundlag for samarbejdet mellem to parter omkring et konkret køb. Standardkontrakten tydeliggør de vilkår, der ved konkret køb gælder for såvel køber som leverandør, herunder betalingsfrister, opsigelsesvarsler, efterregulering ved lukning af pladser/tilbud mv. Der findes en kontraktskabelon målrettet tilbud, som er omfattet af en rammeaftale på det sociale område (kommunale og regionale tilbud), og en kontraktskabelon målrettet tilbud, som ikke er omfattet af en rammeaftale (typisk private og selvejende tilbud). Der er ligeledes udarbejdet vejledninger til de to kontrakter (hhv. omfattet og ikke omfattet af rammeaftalen).

De nationale standardkontrakter på voksenområdet har primo 2021 afløst Rammeaftale Sjællands standardkontrakter og anvendes af stort set alle kommuner. De nationale standardkontrakter for børne- og ungeområdet forventes at afløse Rammeaftale Sjællands standardkontrakter i løbet af 2022. Indtil da anvendes Rammeaftale Sjællands kontrakt på børneområdet af kommunerne ved indgåelse af aftaler om køb og salg af pladser mellem kommuner både indenfor og udenfor Region Sjælland og ved køb af pladser fra private tilbud/udbydere. De nationale voksenkontrakter på voksenområdet planlægges evalueret og revideret ultimo 2022-primo 2023

Anbefaling fra KKR Sjælland: Takstanbefaling 2023-2024

I rammeaftaleaftale 2023-2024 er det besluttet ikke at bruge "takstinstrumentet" i form af henstilling over for kommunerne om en given procent takstreduktion. I stedet opfordres alle kommuner til at sikre et målrettet arbejde for konstant driftsoptimering med den hensigt at reducere taksterne på de takstberegned institutioner og at styrke en stram udgiftsstyring generelt, herunder ved køb hos private.

KKR Sjælland opfordrer til, at taksterne på det specialiserede område holdes i ro.

National Koordinationsstruktur og centrale udmeldinger

Lov om ændring i lov om social service (opfølgning på evaluering af kommunalreformen) har etableret en ny dialogbaseret national koordinationsstruktur og vidensopbygning på det mest specialiserede socialområde og specialundervisningsområde som er forankret i Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen skal følge udviklingen i tilbud, målgrupper og indsatser og har:

- Kompetence til at udmelde målgrupper eller særlige indsatser som kommunalbestyrelserne skal forholde sig til i forbindelse med de årlige rammeredegørelser.
- Beføjelse til at anmode kommunalbestyrelserne om at foretage en fornyet behandling af indsatsen ift. de centralt udmeldte målgrupper og indsatser.
- Beføjelse til at meddele driftspålæg, som indebærer at en kommune eller region pålægges et driftsansvar. Dette dog kun undtagelsesvist i helt særlige tilfælde
- I sidste ende kan træffe afgørelse om en finansieringsmodel

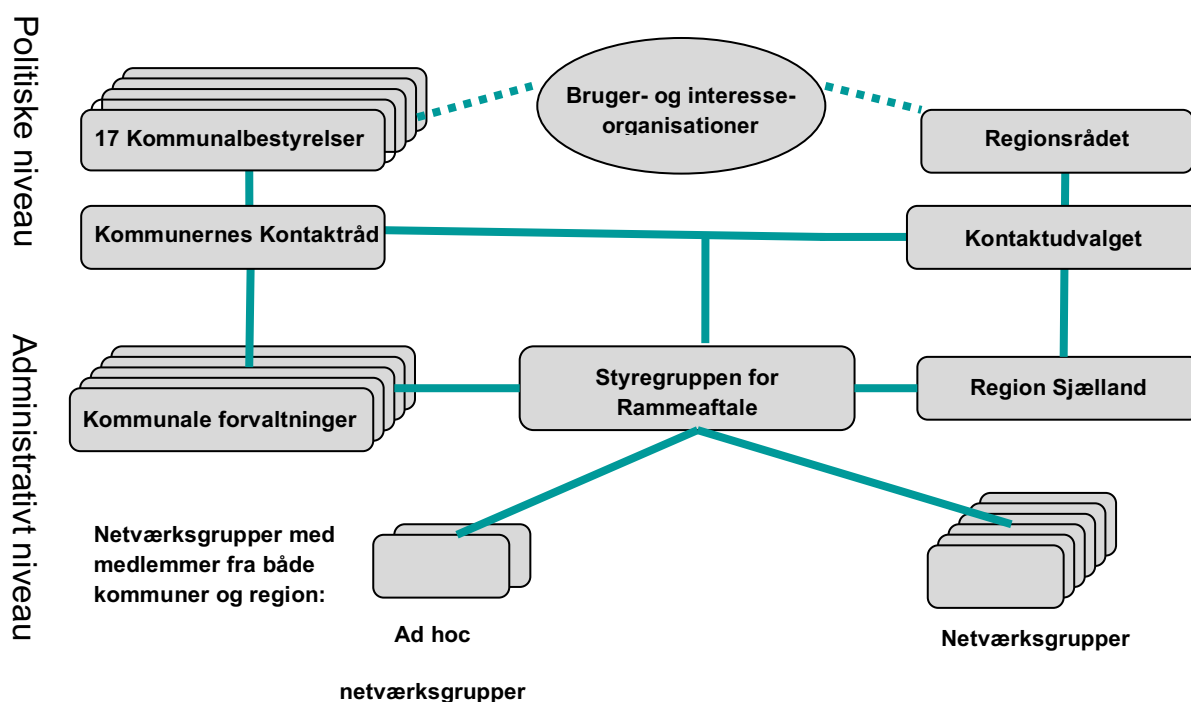
Socialstyrelsen har i perioden 2015-2020 udsendt en række centrale udmeldinger, fordelt på forskellige målgrupper, som kommunerne har skulle forholde sig til og som er afrapporteret i forbindelse med rammeaftalerne 2016-2022. Rammeaftalesekretariatet har varetaget indsamlingen af data fra kommunerne og har afrapporteret til Socialstyrelsen i forbindelse med rammeaftalerne og herunder som bilag til rammeaftalerne.

Socialstyrelsen udsender i løbet af september 2022, to centrale udmeldinger på særlige indsatser ift. "punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse" og "tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab".

Rammeaftalens parter, parternes gensidige forpligtelser og fælles mål & principper.

Rammeaftalens parter

Samarbejdet om rammeaftalen involverer følgende politiske og administrative organer.

Politiske organer

- Regionsrådet i Region Sjælland og de 17 kommuners kommunalbestyrelser.
- Kommunekontaktrådet (KKR), nedsat af KL til at samordne kommunernes virksomhed i region Sjælland, består af de 17 borgmestre og 16 supplerende medlemmer – i alt 33 medlemmer.
- Kontaktudvalget (KKU) bestående af de 17 borgmestre i regionen og formanden for Regionsrådet. Kontaktudvalget sikrer samarbejdet mellem kommunalbestyrelserne og Regionsrådet.

På det politiske niveau træffes beslutningerne som led i rammeaftalen først og fremmest i de enkelte kommunalbestyrelser og i Regionsrådet. Det sker som udgangspunkt ved kommunalbestyrelsernes og Regionsrådets godkendelse af selve rammeaftalen. Imellem de årlige rammeaftaler behandler KKR/Kontaktudvalget sager med tilknytning til rammeaftalen.

Administrative organer

Styregruppen for rammeaftalen er nedsat af KKR og består af 9 direktører/chefer fra kommuner og region. På administrativt niveau er styregruppen initiativtager til og ansvarlig for

de samarbejdsprojekter, der skal virkeliggøre rammeaftalens målsætninger. Under styregruppen er nedsat en række faglige netværksgrupper indenfor børne-og ungeområdet, voksenhandicapområdet og voksenpsykiatriområdet samt økonomigruppen. Se www.rs17.dk

Parternes gensidige forpligtelser

Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår hvert andet år en rammeaftale om faglig koordinering, styring og koordinering af de kommunale og regionale tilbud. jf. § 1 i bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde, nr. 1298 af 3. september 2020.

Kommunalbestyrelserne i regionen koordinerer udarbejdelsen af rammeaftalen jf. § 3 i bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde, nr. 1298 af 3. september 2020.

Kommunalbestyrelserne i regionen udarbejder en beskrivelse af behovet for udvikling i indsats og tilbud. jfr. § 5 i bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde, nr. 1298 af 3. september 2020.

Beskrivelsen udarbejdes på baggrund af et samlet overblik over tilbud der ligger i regionen, samt kommunalbestyrelsernes og regionsrådets overvejelser over sammenhængen mellem behovet for tilbud og det samlede udbud af tilbud.

Regionsrådet bidrager til beskrivelsen for så vidt angår de tilbud, der aktuelt drives af regionen, eller som kommunalbestyrelserne påtænker at anmode regionen om at etablere med henvisning til § 5 i lov om social service. Herudover indgår konklusionerne fra socialtilsynets seneste årsrapport.

Overdragelse af tilbud

- kommunernes overtagelse af regionale tilbud

Regionale tilbud kan overtages af den kommune, de er geografisk beliggende i, jfr. servicelovens § 186. Af planlægningshensyn er der krav om, at kommunen som ønsker at overtage et regionalt tilbud skal tilkendegive dette i styringsaftalen.

Dette krav sikrer en tilstrækkelig varslingsperiode i forhold til regionens overdragelse af tilbuddet. Samtidig sikres information om ny driftsherre til købere af pladser på det pågældende tilbud.

Tilsvarende kan en kommune anmode Regionen om at overtage et kommunalt drevet tilbud.

I forbindelse med en kommune overtager et regionalt tilbud kræves det, at det fastlægges i hvilket omfang tilbuddet vil være til rådighed for andre kommuner, der ønsker at købe pladser der.

I lov om ændring af lov om social service mv. (opfølgning på evaluering af kommunalreformen) begrænses beliggenhedskommunernes mulighed for at overtage regionale

sociale tilbud tidsmæssigt, så kommunalbestyrelserne fremover kun har mulighed for at overtage tilbud hvert fjerde år, det vil sige en gang i hver valgperiode.

Overtagelse af et tilbud skal drøftes i forbindelse med de årlige rammeaftaler, og overtagne tilbud skal stå til rådighed for de øvrige kommuner i det omfang, det fastlægges i rammeaftalen.

Med loven fastlægges regler om, at en kommunalbestyrelse senest den 1. januar i valgperiodens 3. år skal have meddelt regionen, at den ønsker at overtage et regionalt tilbud, og at overtagelsen senest skal være gennemført den 1. januar i valgperiodens 4. år.

Den første periode starter 1. juli 2014, hvor lovgivningen træder i kraft. 2014 er første år i den aktuelle kommunale valgperiode, som udløber med udgangen af 2017.

Da lovændringen er trådt i kraft i midten af det første år i en ny valgperiode, vil det ikke være muligt med en fire års "fredningsperiode" første gang efter lovens ikrafttræden. Det vil betyde, at den første "fredningsperiode" kun bliver på 1½ år regnet for lovens ikrafttræden, idet en kommunalbestyrelse senest skal give besked til en region den 1. januar 2016 om, at den ønsker at overtage et regionalt tilbud. Overdragelsen skal herefter ske senest den 31. december 2016.

Myndighedsansvar og forsyningsansvar

Forholdet mellem myndighedsansvar og forsyningsansvar er centralt i den situation, hvor en driftsherre ønsker at nedlægge et tilbud, som benyttes af kommuner, der ønsker tilbuddet bevaret.

I en sådan situation skal der optages forhandling enten bilateralt imellem involverede parter eller i KKR eller Kontaktudvalget, hvad angår Regionens tilbud.

Selvom der ikke kan opnås en forhandlingsløsning, kan en driftsherre godt nedlægge et tilbud, hvis det økonomisk set ikke er rentabelt. En driftsherre kan ikke pålægges at drive et ikke rentabelt tilbud.

Hvis en driftsherre nedlægger et tilbud, der indgår i forsyningsforpligtelse overfor andre kommuner, forventes driftsherren at indgå i dialog med køberkommunen om muligheder i andre kommuner, regioner eller hos private leverandører.

I sidste instans falder forsyningsansvar imidlertid tilbage på den kommune, der er handlekommune for borgeren. Pågældende kommune har forsyningsansvaret overfor borgeren og må undersøge hvor det konkret er muligt at finde et tilbud til borgeren¹⁷.

Nedlæggelse af et tilbud er rammeaftalestof: Det skal indmeldes og skrives ind i rammeaftalen og godkendes med vedtagelse af rammeaftalen.

¹⁷ Forsyningsforpligtelse påhviler derved handlekommunen da denne har myndighed overfor borgeren og skal foretage visitation. En driftskommune har kun forsynings-forpligtelse og ansvar overfor egne borgere.

Ændring af en indgået rammeaftale

Regionsrådet og kommunalbestyrelserne skal i forbindelse med den to-årige rammeaftale fastlægge en procedure, der sikrer, at tilbuddenes kapacitet løbende tilpasses behovene på området. Den løbende tilpasning skal undgå henholdsvis tomme pladser og dermed høje takster samt for få pladser og dermed ventelister.

Det aftales, at rammeaftalens parter gensidigt har pligt til at holde hinanden orienteret om justeringer, herunder konsekvenser for taksterne, ved indberetning til styregruppen.

Driftsherrer kan uden godkendelse ændre deres produktion med +/- 20 % af årets bruttobudget for tilbuddet. Sager om større ændringer og sager om oprettelse og nedlæggelse af tilbud forelægges KKR/Kontaktudvalget via styregruppen. Derved sikres styregruppens overblik over udviklingen på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Sager, der skal behandles af styregruppen, fremsendes til Roskilde kommune som varetager sekretariatsfunktionen for styregruppen.

Når en sag har været behandlet i KKR/Kontaktudvalget, indgår sagen i den kommende rammeaftale, hvor den formelle godkendelse af ændringen sker.

Såfremt en driftsherre står med akut behov for at reducere antallet af pladser ud over de 20 % eller at nedlægge en institution, skal driftsherren sikre, at styregruppen involveres så tidligt som muligt og at der etableres en dialog med de kommuner, der er brugere af institutionen samt medvirke til at der for de brugere, som nedlæggelsen berører, er etableret alternative foranstaltninger¹⁸.

Hvis styregruppen i en konkret sag vurderer, at reduktion eller nedlæggelse af pladser vil udgøre et akut problem for forsyningssikkerheden, kan styregruppen i forbindelse med, at sagen videresendes til KKR/Kontaktudvalget, anmode driftsherren om gennemførelse af den planlagte reduktion/ændring afventer KKR/Kontaktudvalgets behandling.

Styregruppen kan foretage nødvendige mindre korrektioner i rammeaftalen, som er forårsaget af åbenlyse fejl eller forglemmelser. Ligeledes kan styregruppen initiere udviklingstiltag i form af udredninger og andre forberedelser, der sigter på drøftelse i forbindelse med en kommende rammeaftale.

Sager om takstændringer besluttet af styregruppen, men kan undtagelsesvis forelægges KKR/Kontaktudvalget.

Sanktionsmuligheder:

Rammeaftalerne vil være bindende for de deltagende parter, men som efter gældende ret foreslås der ikke sanktionsmuligheder for tilfælde, hvor aftalen ikke overholdes.

Uenighed om aftalen vil som efter gældende regler ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed.

¹⁸ Der henvises til gældende takstafte for beskrivelse af aftale om finansiering af 'tomgangsudgifter' i forbindelse med opbygning eller nedlukning af tilbud.

Fælles mål og principper

Med til at tegne samarbejdet i region Sjælland er 7 principper, som kommunerne har fastlagt i regi af Kommunekontaktrådet for samarbejdet vedrørende forsyning og udvikling af tilbud på social- og specialundervisningsområdet. Aftalen er indgået i 2008 mellem de 17 kommuner.

1. At alle kommuner arbejder for, at tilbuddenes indhold og metodeanvendelse løbende udvikles og svarer til god praksis på området.
2. At kommunerne på tværs drøfter kvalitetsudvikling, sammenhæng mellem pris og effekt, den samlede tilbudsportefølje m.v.
3. At såvel brugerkommuners overvejelser om ændringer i indsats og brug af tilbud m.m. som driftskommuners overvejelser om etablering af nye tilbud eller ændring/nedlæggelse af eksisterende tilbud drøftes så tidligt som muligt mellem driftskommune og brugerkommune (og om nødvendigt i relevant KKR-regi).
4. At det drøftes i KKR-regi hvilke områder/tilbud, der skal samarbejdes om.
5. At indgåelse af forsyningsaftaler eller lignende mellem to eller flere kommuner også skal inddrage hensyn til, at aftalen giver mulighed for hensigtsmæssig opgaveløsning for kommunerne i området som helhed.
6. At aftaler om køb/salg af pladser og andre ydelser bør afbalancere såvel sælgerkommunens økonomi som køberkommunens hensyn.
7. At driftsherren vedstår sig ansvaret for, at det enkelte tilbud drives økonomisk effektivt.

Udvikling af tilbud hviler på tilsvarende fælles mål og visioner. Det er aftalt, at regionens tilbud, uanset driftsherre, skal sikre;

- borgere med særlige behov, adgang til specialiserede tilbud og behandling, således at den brede vifte af tilbud og den særlige ekspertise borgerne benytter sig af, understøttes og udvikles.
- borgerne en dynamisk og fleksibel socialektor, der tager afsæt i den enkeltes ønsker, behov og muligheder.
- borgerne en socialektor, hvor ressourcerne udnyttes optimalt.
- borgerne en sammenhængende og koordineret indsats på tværs af kommune- og regionsgrænser og på tværs af sektorer, dog ud fra et nærhedsprincip.

Den socialpolitiske linje tegnes af den enkelte kommune, der formulerer mål og visioner for egne tilbud.

Tilbud defineres som organisatorisk enhed (institutionsniveau), da det vurderes som mest praktisk-administrativt hensigtsmæssigt og tættest på lovgivningens intention.¹⁹

¹⁹. Dette er også drøftet med KL og Socialministeriet KL er enig i denne definition som den mest praktisk-administrativt hensigtsmæssige og herunder den som rummer størst fleksibilitet ift. tilpasning af tilbuddenes kapacitet, kategorisering af tilbud mv. Socialministeriet har i udarbejdelsen af lovgivningen tænkt på et tilbud som den administrative enhed – dette også af praktisk-administrative hensyn. Dette stemmer oftest overens med institutionsniveauet og også paragraffen i de fleste tilfælde. Socialministeriet lægger på den måde op til at et tilbud er det administrative institutionsniveau. Man skal dog være opmærksom på om der i nogle tilfælde kan være en forskel på institutionsniveauet og den administrative enhed – i tilfælde hvor det administrative niveau rummer flere institutioner.